

# De la Strategia Energetică Națională la Investițiile în Energie

Octombrie 2014

# Ce ar trebui să aducă Strategia?

- ✓ Încrederea că un guvern (poate chiar Parlament) și-o asumă!
- ✓ Descrierea contextului și mai ales a vulnerabilităților;
- ✓ Măsuri a fi luate pentru a spori securitatea în aprovizionare;
- ✓ Luarea în considerare a prioritățile stabilite la nivel european;
- ✓ Analize (modelare) cu privire la cererea și oferta de energie pe un orizont de timp lung;
- ✓ Luarea în considerare a realităților locale, dar și europene (scăderea consumului);
- ✓ Guvernanța corporativă a companiilor deținute de stat;
- ✓ Alinierea cu politica industrială și chiar agricolă;
- ✓ Soluție clară pentru cazul în care se stinge lumina?!?

*“However beautiful the strategy, you should occasionally look at the benefits”*



*Sir Winston Churchill*

# Studiu de caz: Energiile Regenerabile

- ✓ Investitorii s-au trezit cu planuri de amortizare duble față de cele estimate inițial;
- ✓ Investitorii sunt mai reticenți să facă achiziții datorită instabilității pieței;
- ✓ Investitorii au înregistrat marje de profit mai mici și costuri de capital mari;
- ✓ Investitorii iau în considerare opțiunea de a merge în instanță;
- ✓ Dezvoltatorii de proiecte au fost forțați să își vândă activele;
- ✓ Băncile au oferit finanțări din ce în ce mai selective, cerând un grad de îndatorare mai mic sau oferind structuri de finanțare mai conservatoare;
- ✓ Băncile au preferat refinanțări de proiecte;
- ✓ Creșterea riscului de țară (percepția);
- ✓ Lecțiile învățate schema de bonusare foarte generoasă (nefundamentată prin studii de impact) a creat mărire, dar și cădere; schimbările de politică publică scad investițiile și încrederea.

# Studiu de caz: Listările în România vs Polonia

- ✓ Un nou trend în România? Nu mai direcționăm banii către pensii? (Listarea Electrica);
- ✓ Polonia- banii din privatizări merg spre un fond de investiții utilizat pentru proiecte naționale (având participații în proiecte noi între 20-49%);
- ✓ Ce se întâmplă cu Complexul Energetic Oltenia și Hidroelectrică?

# Precondiții pentru un investitor

- ✓ Să fie asumate proiectele de interconectivitate și infrastructură;
- ✓ Liberalizarea pieței de gaze;
- ✓ Platforme de tranzacționare (bursă de gaze funcțională);
- ✓ Fără prețuri artificiale la energie care distorsionează piața și transmite mesaje nepotrivite investitorilor;
- ✓ Continuarea listărilor / privatizărilor în energie;
- ✓ Respectarea principiilor de guvernare corporativă;
- ✓ Consilii de Administrație independente și echipe de management profesionist;
- ✓ Predictibilitate legislativă (inclusiv sectorul fiscal, taxare, tarife, scheme de bonus);
- ✓ Transparență (reguli clare, acces la documentele relevante, consultare, continuitate, monitorizarea mai aprigă a sectorului).

# Luminița de la capătul tunelului

- ✓ Oportunități de creștere;
- ✓ Mix de energie echilibrat;
- ✓ Starea sistemului energetic (40% din mixul țării este dat de cărbune, 80% din termocentrale sunt instalate în anii 70-80);
- ✓ Nevoia de înlocuire a capacităților de geneare;
- ✓ Nevoia de tehnologii flexibile pentru a diminua efectele intermitenței energiilor regenerabile;
- ✓ Reformarea mecanismelor de bonusare (energii regenerabile, cogenerare);
- ✓ Diversificarea surselor de gaze (cu condiția interconectării, a liberalizării pieței, prezenței unei platforme de tranzacționare eficiente);
- ✓ Cuplarea piețelor de electricitate cu Europa Centrală;

# Vă multumesc pentru atenție!

**Valentina Ivan**

**Energy Policy Analyst**

valentina.ivan@candole.com

+40 733 733 099